

Защо смятат чехите във Войводово за немци?
(За културата, вярата и религията във Войводово и Бърдарски геран)
Марек Якоубек

Литература

Бокова, Ирена 1999: Католици. – В: Кръстева, Анна (съст.). *Общности и идентичности в България*. София: Петекстон, 260–271 [Bokova, Irena 1999: Katolitsi. – V: *Obshtnosti i identichnosti v Bulgaria*. Sofia: Petekston].

Босилков, Евгени, Дано Андреев 1937: *Кратка история на Бърдарски геран 1887–1937*. Бяла Слатина [Bosilkov, Evgeni, Dano Andreev 1937: *Kratka istoria na Bardarski geran 1887–1937*. Vyala Slatina].

Будилова, Ленка Я., Марек Якоубек 2014: *Българските чехи: Случаят Войводово*. София: Парадигма [Budilová, Lenka J., Marek Jakoubek 2014: *Bulgarskite chehi: Sluchayat Voyvodovo*. Sofia: Paradigma].

Георгиев, Любомир 2010: *Българите католици в Трансилвания и Банат (XVIII – първата половина на XIX в.)*. София: Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ [Georgiev, Lyubomir 2010: *Bulgarite katolitsi v Transilvaniya i Banat (XVIII – parvata polovina na XIX v.)*. Sofia: Natsionalna biblioteka „Sv. sv. Kiril i Metodiy“].

Гюков, Антон 2006: *По петите на Клео (Моята малка делиорманска Европа). Калейдоскоп на спомени*. Стара Загора: Шибилев [Gyukov, Anton 2006: *Po petite na Klio (Moyata malka deliormanska Evropa). Kaleydoskop na spomeni*. Stara Zagora: Shibilev].

Елдаров, Светлозар 2002: *Католиците в България (1878–1989). Историческо изследване*. София: IMIR [Eldarov, Svetlozar 2002: *Katolitsite v Bulgaria (1878–1989) Istoricheskoto izsledvane*. Sofia: IMIR].

Еленков, Иван 2002: *Католическата църква в България и общностните идентичности на принадлежащите към нея верни през XIX и първата половина на XX век*. – <http://www.catholic-bg.org/?act=content&rec=101> (1.7.2015) [Elenkov, Ivan 2002: *Katolicheskata tsarkva v Bulgaria i obshtnostnitate identichnosti na prinadlezhashtite kam neya verni prez XIX i parvata polovina na XX vek*. – <http://www.catholic-bg.org/?act=content&rec=101> (1.7.2015)].

История на Бърдарски геран: *История на Бърдарски геран*. – <http://bardarskigeran.eu/bg/бърдарски-геран/история-бърдарски-геран> [*Istoria na Bardarski geran*. – <http://bardarskigeran.eu/bg/бърдарски-геран/история-бърдарски-геран>].

Калчев, Куков, Мичев, Шипков 1987: Калчев, Иван, Никола Куков, Никола Мичев, Михаил Шипков. *История на село Бърдарски Геран*. София: Септември [Kalchev, Ivan, Nikola Kukov, Nikola Michev, Mihail Shipkov 1987: *Istoria na selo Bardarski Geran*. Sofia: Septemvri].

Кръстева - Благоева, Евгения 1999: *Личното име в българската традиция*. София: АИ „Проф. Марин Дринов“ [Krsteva-Blagoeva, Evgenia 1999: *Lichnoto ime v bulgarskata traditsiya*. Sofia: AI “Prof. M. Drinov”].

Милетич, Любомир 1903: Нашите павликяни. – *СбНУ*, Т. 19 [Miletich, Lyubomir 1903: *Nashite pavlikyani*. – *SbNU*, Т. 19].

Николов, Богдан 1996: *От Искър до Огоста. Историята на 125 села и градове от бившия Врачански окръг*. София: Алиса [Nikolov, Bogdan 1996: *Ot Iskar do Ogosta. Istoriyata na 125 sela i gradove ot bivshiya Vrachanski okrag*. Sofia: Alisa].

Нягулов, Благовест 1999: *Банатските българи. Историята на една малцинствена общност във времето на националните държави*. София: Парадигма [Nyagulov, Blagovest 1999: *Banatskite bulgari. Istoriyata na edna maltsinstvena obshtnost vav vremeto na natsionalnite darzhavi*. Sofia: Paradigma].

Пелова, Весела 2000: Малцинствата в Северозападна България през очите на полицая. – *Епохи*, 8, № 3–4, 5–19 [Pelova, Vesela 2000: *Maltsinstvata v Severozapadna Bulgaria prez ochite na politsaya*. – *Epoхи*, 8, № 3–4, 5–19].

Пенчев, Владимир 1988: Някои проблеми на адаптацията на чешките заселници в Северозападна България. – В: *Втори международен конгрес по българистика. Доклади*. Т. 15. София: АИ „Проф. Марин Дринов“, 480–492 [Penchev, Vladimir 1988: *Nyakoі problem na adaptatsiyata na cheshkite zaselnitsi v severozapadna Bulgaria*. – V: *Vtori mezhdunaroden kongres po bulgaristika. Dokladi*. Т. 15. Sofia: AI “Prof. M. Drinov”, 480–492].

Пенчев, Владимир 1996: *Tempus edax rerum, или за миналото и настоящето на войводовските чехи*. – В: *Чехи в България – История и типология на една цивилизаторска роля*. Т. 2. София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 51–73 [Penchev, Vladimir 1996: *Tempus edax rerum, ili za minaloto i nastoyashteto na voyvodovskite chehi*. – V: *Chehi v Bulgaria – istoriya i tipologiya na edna tsivilizatorska rolya*. Т. 2. Sofia: UI “Sv. Kl. Ohridski”].

Пенчев, Владимир 2001: *Паралакс в огледалото или за мигрантските общности в чуждоетнична среда (чехи и словаци в България, българи в Чехия)*. София: Херон Прес [Penchev, Vladimir 2001: *Paralaks v ogledaloto ili za migrantskite obshtnosti v chuzhdoetnichna sreda (chehi i slovatsi v Bulgaria, bulgari v Chehiya)*. Sofia: Heron Press].

Попов, Божидар 2013: Спомени от живота на чехите, живяли в с. Войводово. – В: Якоубек, Марек. *Войводово – едно непознато чешко село в България*. София: Парадигма, 69–85 [Popov, Bozhidar 2013: *Spomeni ot zhivota na chehite, zhiviyali v selo Voyvodovo*. – V: *Yakoubek, Marek. Voyvodovo – edno nepoznato cheshko selo v Bulgaria*. Sofia: Paradigma, 69–85].

Станчев, Тошко 2013: Кратка биография. – В: Якоубек Марек. *Войводово – едно непознато чешко село в България*. София: Парадигма, 136–137 [Stanchev, Toshko 2013: *Kratka biografiya*. – V: *Yakoubek, Marek. Voyvodovo – edno nepoznato cheshko selo v Bulgaria*. Sofia: Paradigma, 136–137].

С т о я н о в, Любомир 2005: *Ковачица – наша земя под слънцето. Сказание за Давидовия род от село Ковачица*. София: Авангард [Stoyanov, Lyubomir 2005: *Kovachitsa – nasha zemya pod slantseto. Skazanie za Davidoviya rod ot selo Kovachitsa*. Sofia: Avangard].

Т е л б и з о в, Карол, Мария В е к о в а - Т е л б и з о в а 1963: Традиционен бит и култура на банатските българи. – *СбНУ*, Т. 51 [Telbizov, Karol, Maria Vekova-Telbizova 1963: Traditsionen bit i kultura na banatskite bulgari. – *SbNU*, Т. 51].

В у д и л о в á, Lenka 2008: Některé aspekty příbuzenství a sňatkových vzorců u vojvodovských Čechů. – *Český lid / Etnologický časopis*, 2, 127–142.

В у д и л о в á, Lenka 2010: *Vojvodovo, česká vesnice v Bulharsku: příbuzenství, manželství a dům. Disertační práce na katedře antropologických a historických věd FF ZČU v Plzni* (nepubl.).

F i n d e i s, Jan 1929: Vojvodovo. – In: *Jubilejní ročenka československé kolonie v Bulharsku 1868 – 1928*. Sofie: ČS dům T. G. Masaryka, 220–225.

Findeis, Jan 1930a: Vojvodovo. Část první. – *Věstník Komenský*, V. 1 (15.9. 1930), 1–3.

F i n d e i s, Jan 1930b: Vojvodovo. Část druhá. – *Věstník Komenský*, V. 2 (15.10. 1930), 1–3.

F i n d e i s, Jan 1932: Jak vojvodovské děti hájily své češství. – In: *Pro naše a pro nás. Čtení o československých zahraničních školách*. Praha: Školský odbor při Československém ústavu zahraničním v Praze, 46–47.

H i r t, Tomáš, Marek J a k o u b e k 2005: Idea krajanského hnutí ve světle konstruktivistického pojetí národa: proměny kolektivní identity vojvodovské náboženské obce. – *Český lid / Etnologický časopis*, No 4, 337–366.

J a k o u b e k, Marek 2010a: Druhá půlka Pravdy: Opominutá dimenze víry vojvodovských Čechů. – *Lidé města*, 12, No 4, 527–567.

J a k o u b e k, Marek 2010b: Vojvodovští Češi očima svých sousedů. – *Český lid/ Etnologický časopis*, 3, 281–299.

J a k o u b e k, Marek 2010c: *Vojvodovo – etnologie krajanské obce v Bulharsku*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK).

K u b k a, František 1949: *Bulharský deník. Zápisky spisovatele a diplomata*. Praha: Československý spisovatel.

M í č a n, Vladimír 1934: *Nevratem v nový svět. O československých osadnících, jejich náboženských, školských, osvětových, hospodářských aj. poměrech v Bulharsku*. Brno: Knihnice Biblické jednoty.

M i c h a l k o, Ján 1936: *Naši v Bulharsku. Pädesiat rokov ich života, práce, piesne a zvykov*. Myjava: Knihotlačiareň Daniela Panického.

P a v l á s e k, Michal 2011: Obec Svata Helena jako vinice Boží misiemi oplocená. Krůčky k přehodnocení chápání české (e)migrace na Balkáně. – In: Budilová, Lenka, Gabriela Fatková, Lukáš Hanus, Marek Jakoubek, Michal Pavlásek. *Balkán a migrace. Na křižovatce antropologických perspektiv*. Plzeň: AntropoWeb, 111–145.

Š e s t á k, Tejchman, Havlíková, Hladký, Pelikán

1998: Šesták, Miroslav, Miroslav Tejchman, Lubomíra Havlíková, Ladislav Hladký, Jan Pelikán. *Dějiny jihoslovanských zemí*. Praha: Nakladatelství Lidové Noviny.

Архивни материали

Нецов – АИФ: Нецов, Нецо П. *История на Войводово*. – Архив на Национални център за нематериално културно наследство при ИЕФЕМ – БАН, сигн. АИФ № 195 III.

Marek Jakoubek
Ústav etnologie
Univerzita Karlova v Praze
Nám. Jana Palacha 2
116 38 Praha 1
marek.jakoubek@ff.cuni.cz